

2102333: ระบบควบคุมเชิงเส้น 1 และปฏิบัติการ
ห้องปฏิบัติการพื้นฐานระบบควบคุม
ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดลองที่ 6 การออกแบบตัวควบคุมด้วยวิธีผลตอบสนองเชิงความถี่

หมายเลขกลุ่ม

ตอนเรียน

คะแนน

/20

- ชื่อ
- ชื่อ
- ชื่อ

- รหัสனிสิต
- รหัสனிสิต
- รหัสனிสิต

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาวิธีการออกแบบตัวควบคุม PD โดยใช้วิธีผลตอบสนองเชิงความถี่

1 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

ในการทดลองที่ผ่านมาเราอาศัยข้อมูลทางโดเมนเวลาในการออกแบบตัวควบคุม แต่สำหรับการทดลองนี้เราจะใช้ข้อมูลทางโดเมนความถี่ในการออกแบบตัวควบคุมแทน โดยข้อมูลในทางโดเมนเวลาและโดเมนความถี่สามารถเปรียบเทียบกันได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1: การเปรียบเทียบพารามิเตอร์ที่สัมพันธ์กับดัชนีสมรรถนะ

ดัชนีสมรรถนะ	โดเมนเวลา	โดเมนความถี่
ค่าพ่วงเกินสูงสุด	ζ	PM, GM
ความเร็วของผลตอบสนอง	ζ, ω_n	ω_{BW}

โดย

PM คือ Phase margin

GM คือ Gain margin

ω_{BW} คือ Bandwidth

ζ คือ Damping ratio

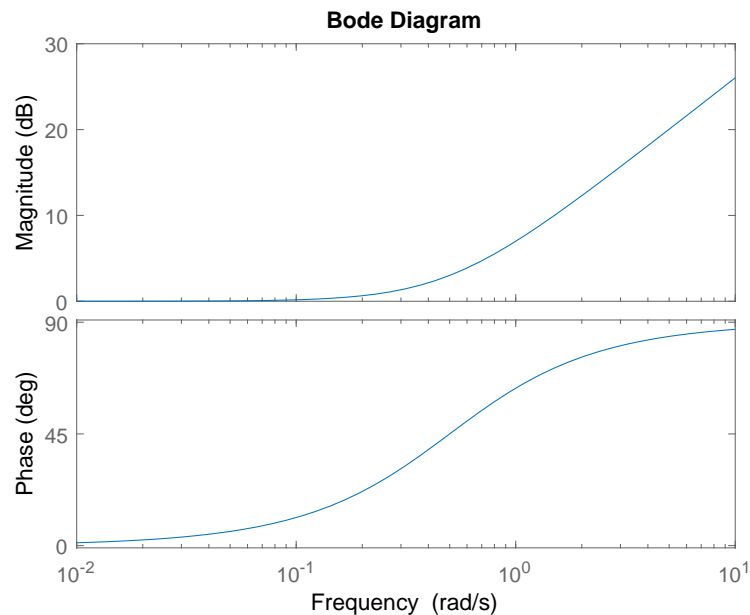
ω_n คือ Natural frequency

2 ผลตอบสนองเชิงความถี่ของตัวควบคุมแบบ PD

ตัวควบคุมแบบ PD มีฟังก์ชันถ่ายโอน

$$C(s) = K_P(1 + T_D s)$$

มีลักษณะกราฟโพลเดตังในรูปที่ 1 จะสังเกตได้ว่า K_D จะใช้ในการเปลี่ยนจุดหักมุม และ K_P จะใช้ในการปรับขนาดของแผนภาพโพลเด

รูปที่ 1: แผนภาพโพลเดตังของตัวควบคุมแบบ PD เมื่อ $K_P = 1$ และ $T_D = 2$

3 ตัวอย่างการออกแบบตัวควบคุมแบบ PD ด้วยวิธีผลตอบสนองเชิงความถี่

$$G(s) = \frac{16}{s(0.2s + 1)}$$

ข้อกำหนดการออกแบบประกอบด้วย $PM = 45^\circ$, $BW = 20$ rad/s และ $K_v = 64$ s⁻¹

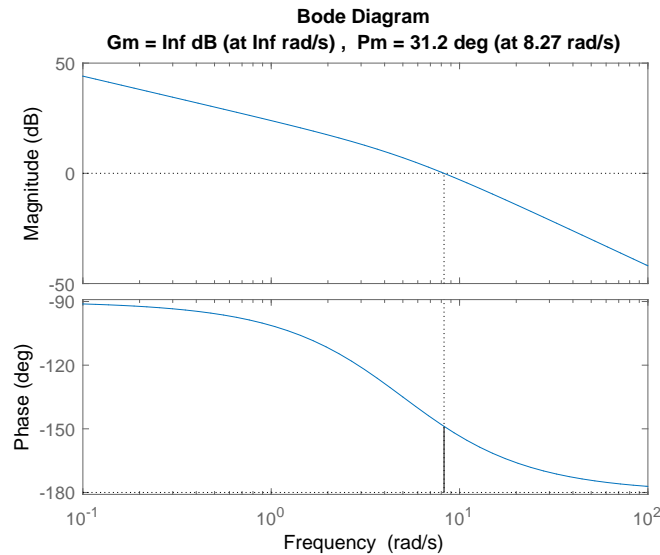
ขั้นตอนที่ 1 อาศัยค่า K_v สำหรับการเลือก K_P

$$\begin{aligned} K_v &= \lim_{s \rightarrow 0} sC(s)G(s) \\ &= \lim_{s \rightarrow 0} s(K_P(T_D s + 1))\left(\frac{16}{s(0.2s + 1)}\right) \\ &= 16K_P \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $K_P = \frac{K_v}{16} = 4$

ขั้นตอนที่ 2 หาค่า PM เมื่อกำหนดให้ $C(s) = K_P$ แล้วหามุมชดเชยเพื่อหาค่า T_D

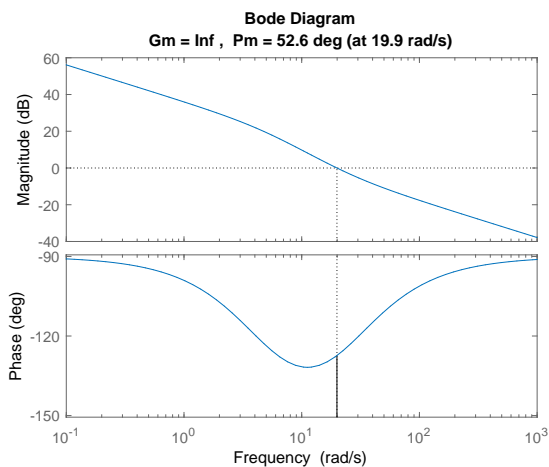
- จากรูป 2 จะทราบค่า $PM = 22.3^\circ$ ดังนั้นมุมชดเชยจึงมีค่าเท่ากับ $(45^\circ - 22.3^\circ) + 5^\circ = 27.7^\circ$

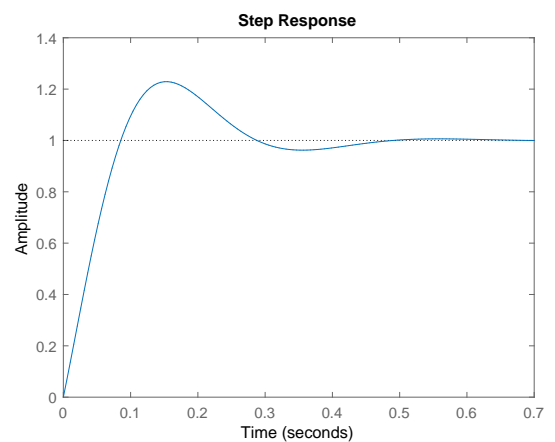
รูปที่ 2: แผนภาพโบเดของระบบวงเปิด เมื่อ $C(s) = 1$

- เลือกค่า T_D เพื่อให้ ω_{gc} มีค่าสอดคล้องกับเงื่อนไขของ BW

จากทั้งสองขั้นตอน เลือก $K_P = 4$ และ $K_D = 0.16$ ได้ผลตอบสนองเชิงความถี่ของ $C(s)G(s)$ แสดงในรูปที่ 3(a) ¹ผลตอบสนองของสัญญาณขาออกของระบบควบคุมต่อสัญญาณขั้นบันได แสดงในรูปที่ 3(b)

(a)

(b)

รูปที่ 3: รูปซ้ำ แผนภาพโบเดของระบบวงเปิด เมื่อ $C(s) = 4 + 0.16s$, รูปขวา ผลตอบสนองขั้นบันได เมื่อ $C(s) = 4 + 0.16s$

¹ผลตอบสนองเชิงความถี่ของวงปิดสำหรับ $PM_{\text{closed-loop}}$ สามารถประมาณได้จาก $PM_{\text{opened-loop}}$ และ BW สามารถประมาณได้จาก ω_{gc} ของผลตอบสนองวงเปิด

การทดลองที่ 6 การออกแบบตัวควบคุมด้วยวิธีผลตอบสนองเชิงความถี่

หมายเลขกลุ่ม

ตอนเรียน

คะแนน

/20

1. ชื่อ
2. ชื่อ
3. ชื่อ

1. รหัสนิสิต
2. รหัสนิสิต
3. รหัสนิสิต

ขั้นตอนการทดลอง

1. ออกแบบค่า K_P และ K_D เพื่อควบคุมตำแหน่งของมอเตอร์ สำหรับแต่ละข้อด้วยวิธีผลตอบสนองเชิงความถี่
2. แสดงผลตอบสนองด้วย Simscape จากระบบที่เคยทำไว้ในไฟล์ก่อนหน้า โดยเชื่อมต่อบล็อกควบคุมตำแหน่งวงปิดแบบ PID เพื่อควบคุมตำแหน่ง
3. ใช้ค่า K_P และ K_D ที่ได้จากการออกแบบเพื่อหาผลตอบสนอง บนแบบจำลอง Simscape และให้ควบคุมตำแหน่งโดยเริ่มจาก 0 ไปยัง $\pi/2$
4. แสดงผลการทดลองลงในกราฟของแต่ละข้อ โดยตั้งชื่อกราฟ ระบุชื่อแกนให้ถูกต้อง

ผลการทดลอง

1. เขียนฟังก์ชันถ่ายโอนของระบบควบคุมตำแหน่ง

- $K =$ [rad/sV]
- $\tau =$ [s]
- ฟังก์ชันถ่ายโอนของชุดทดลอง $G(s) =$ /

2. (8 คะแนน) ออกแบบตัวควบคุม PD ด้วยวิธีผลตอบสนองเชิงความถี่ โดยมีข้อกำหนดการออกแบบดังนี้

- (a) PM สำหรับระบบวงเปิดอย่างน้อย 45 deg
- (b) K_v สำหรับวงเปิดอย่างน้อย 50 s^{-1}
- (c) Bandwidth สำหรับระบบวงปิดอย่างน้อย 20 rad/s
แนะนำให้ประมาณ Bandwidth ด้วย ω_{gc} (gain crossover frequency)

การออกแบบตัวควบคุมด้วยวิธีผลตอบสนองเชิงความถี่ ได้ตัวควบคุม

$$C(s) =$$

3. เปรียบเทียบแผนภาพโพลเดระหว่าง $G(s)$ และ $C(s)G(s)$ โดยแผนภาพของทั้ง 3 พังก์ชันต้องอยู่ในรูปเดียวกัน แนะนำให้คำสั่ง `margin` ใน Matlab หลังจากนั้น คำนวณ steady state error เมื่อป้อนสัญญาณอ้างอิงเป็น unit ramp แนะนำจำลองผลตอบสนองด้วย Matlab แล้วเติมค่าสมรรถนะในตาราง 2

ตารางที่ 2: เปรียบเทียบผลตอบสนองเชิงความถี่ของระบบวงเปิด

ฟังก์ชันถ่ายโอน	PM (deg)	ω_{gc} (rad/s)	e_{ss} deg (ramp)
$G(s)$			
$C(s)G(s)$			

4. เปรียบเทียบผลตอบสนองต่อสัญญาณขั้นบันไดใน *Simscape* เมื่อใช้ตัวควบคุม $C(s)$ ทั้งสองกราฟจะต้องอยู่ในรูปเดียวกัน แล้วเติมค่าสมรรถนะในตาราง 3

ตารางที่ 3: เปรียบเทียบผลตอบสนองขั้นบันได

การควบคุม	M_p (%)	t_s (s)	t_r (s)
$C(s)$			

5. (2 คะแนน) พล็อตสัญญาณควบคุม (Voltage Input) เมื่อใช้ตัวควบคุม $C(s)$
6. (2 คะแนน) จงวิเคราะห์และวิจารณ์ผลการทดลอง